

Előfizetési árak:

Égész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főplac, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pótt
soronként 6 kr-ával
számítanak.

Egy nem létező közszellem.

Debreczen, november 9.

(K.) A *Debreczen cz.* ujság szombati számában egy cikkely jelent meg, mely homlokán ilyen címet visel: *A megébredt közszellem.*

Nem akarok most a felett vitatkozni, hogy vajjon van-e vagy volt-e a világon *megébredt közszellem*, csak pusztán konstataálni kívánom azt, hogy a megébredt helyett talán alkalmasabb lett volna a *felébredt* szó alkalmazása.

De maradjunk a megébredt közszellem-nél.

Tehát a *megébredt közszellem cz.* elmélkedésben azt olvassuk, hogy a szombaton tartott rendkívüli városi közgyűlésben a kormány-párt egy része a maga lábán járt s a maga fejével szavazott és így elvetette a tanács azon előterjesztését, melyet a belügyminiszter által javasolt módosítások ügyében a közgyűlés asztalára tett.

És e felett örvend a *megébredt közszellem* s a két voksnyi többségből egy szebb és jobb jövőt rajzol maga elé, midőn a *basáskodás, tyrannizmus, főispáni önkény* s több efféle mumus nem lesz a világon.

Hagyjuk meg a Debreczennek azt az örömet, melyet a leszavaztatás folytán érez. Legyen neki is egyszer jó napja annyi zivataros napok után. Mi nem vagyunk irigyek s ha ő örül annak a két szótöbbségnek, legyen boldog s csak rajzolgassa továbbra is azt a jövőt, melyről egész nyugodtan biztosíthatjuk, hogy nem fog bekövetkezni sohasem.

Nem, mert Debreczen sz. kir. városnak mindig olyan főispánjai lesznek, kik a törvény minden egyes pontját respektálják, hatáskörüket nem lépik túl, de jogaikból sem fognak engedni, éppen úgy mint a jelenlegi gróf főispán, ki csak azért nem tetszik a megébredt közszellem-nek, mert nem hajlott azok kérésére és követelésére, kik minden áron napirendre akartak térni egy már átdolgozott, megvitatott, közgyűlésen letárgyalt, a belügyminiszterhez felküldött és némi módosítások mellett jóváhagyandó munkálat felett.

A főispán a törvény szellemében járt el akkor, midőn a napirendről való levételi indítványt nem bocsátotta szavazásra. Nem önkényesen járt el e tekintetben, mert világosan megma-

gyarázta, hogy ezt nem teheti meg a törvény és ügyrend ellenére. Nem, mert napirendre nem a szervezeti szabályzat volt kitűzve, hanem a szervezeti szabályzat pótlásául megkivánt módosítások tárgyalása. Ha a napirendről való levétel szószóólói a qui bene distinguit bene docet elvére hallgatnak, ugy okvetlenül be kell látniok elfogultságuk daczára is a főispán eljárásának korrektségét.

De hát a gyűlölet nem azért gyűlölet, hogy igazságos legyen s a *Debreczen* rosszul érezné magát, ha egy-egy városi közgyűlés után neki ne ronthatna a főispánnak. E nélkül talán közgyűlési referátát se tudna irni. Olvassa el bárki a Debreczennek közgyűlések után megjelent számaát és befogja látni, hogy az elnöklő főispán említését hűen kísérik a basa, a zsarnok, az önkénykedő, terrorizáló ütött kopott építetnek.

Nem volt még a főispánnak egyetlenegy oly hivatalos ténykedése sem, melyet igazságtalanul meg ne kritizált volna a *Debreczen*. Pedig ezekre a támadásokra talán mégsem szolgált rá az a főispán, ki személyes kényelmének, nyugalmanak feláldozásával, sok tudással, odaadó buzgósággal vezet a város ügyeit a nagy többség teljes megelégedésére a Debreczen sz. kir. város hasznára.

Hogy a mi főispánunk erélyes, azt tudjuk, hogy ez nem tetszik a Debreczennek. Előttünk azonban éppen ez az egyik legnagyobb érdeme. A saját jogaiból és a törvényből nem enged egy jöttát sem, egyenlő igazsággal mér, a szenvedély mindig távol van tőle, mit legjobban az bizonyít, hogy még olyankor is megőrzi méltóságát teljes nyugalomát, mikor a mesterségesen felszított szenvedélyek hullámai erősen csapkodnak a zöld asztal felé:

A Debreczen olyan főispánt szeretne, ki előtte, már t. i. a *Debreczen cz.* ujság előtt térdet, fejet hajtana, tanácsokért hozzá fordulna, ha gorombáskodnék vele, megczirógná gyöngéden. Mivel azonban a mi főispánunk mindezeket érthető okokból, melyeket a gyöngébbek előtt sem kell megmagyaráznunk nem teszi, a Debreczen cz. ujság himes köpeny helyett daróczköntőssel forgolódik körülte.

Eleinte csodálkoztunk ezen a már igazán unalmassá vált tá-

madásokon, most azonban már megszoktuk. Eszünkbe jut, hogy valamely tettnek a megítélése a szerint kedvező vagy kedvezőtlen, hogy ki követte el azt a tettet és ki az aki ítéletet mond. A jó ember mindenütt jó szándékot lát, aki azonban az igazságot nem akarja belátni, annak ítéletében mindig lesz valami szeretetlen.

Mert valamint senki sem találhat az általa olvasott könyvekben több szellemet, mint amennyivel ő bir, ugy más tettét és érdemeit is csak saját felfogásához képest ítélheti meg.

Mi azonban meg vagyunk győződve, hogy a főispán minden tette, minden cselekedete a város javát célozza Megfontol mindent, nem tesz elhamarkodva semmit, türelmes a kifogásokkal szemben, meghallgatja a szóáradatot, tiszteli az ellenvéleményeket és mivel ezen egy igazi nemes férfi erényeit nemesak vallja, de gyakorolja is, minden egyes tetténél elmondhatja a Corneille hőisével: *És újra ezt tennem, ha tennem kellene!*

Emberi gyöngeség az, hogy csak azokat szeretjük, kik nem mondanak ellent a mi véleményeinknek és éppen ebből származik azután az, hogy sokszor a legodaadóbb munkásságot, a legönzetlenebb jóakaratot se méltányoljuk. Ez oly hiba, amelyet mentenünk még önmagunkban sem szabad. És éppen azok, kik e hibában leledzenek, örömebb fordulnak a legkülönbébb feltevésekhez, mintsem hogy elhigyjék azt a valót, mely az általok nem kegyelt emberek tetteiből szemükbe ötlük. Azt hiszik, hogy az érdem elismerése megalázza őket, s ha mások szelleme előtt meghajolnak, értékükből vesztenek.

Nyílt jellem azonban nem hátrál meg a támadások előtt, még ha nagy tömeggel áll is szemközt. S habár az akadémikusok és roszakarat ártani akar is műveiknek az halad előre nem törődve azzal, hogy az elismerés virágai helyett tövisekkel koronázzák meg.

Még egyet. A *Debreczen cz.* ujság azt modja, hogy a várost lealázó helyzetbe hozná az esetleg behozandó pótdó. Mi megvaljuk, hogy bár a becsületességről és tisztességről elég világos fogalmaink vannak, nem tudjuk elhinni, hogy mennyiben lehet

Vidéki megrendelések 6 óra alatt készíttetnek.
Képes árjegyzék ingyen.

egy városra nézve lealázó a pótdadó behozatala. Emelkedő, haladó városok jobbra mind pótdadóval dolgoznak és még sem tartják magukat lealázottnak. Az meg egyenesen a közönség megtevesztésére föltalált állítás, hogy a tisztifizetések emelése, itt a hol a pótdadónak sóha hírét nem hallottuk, egyszerre 40%-nyi városi pótdadó behozatalát vonja maga után. Mert nem tételezünk fel a Debreczen tollforgatóiról annyi tájékozatlanságot, hogy ne volna tudomásuk arról, hogy a jövő évre összeállított költségvetésben a fizetésemelések által előálló hiányok fedezésére kerek tizenhat perzent van előirányozva. A 40% pótdadó még akkor sem jön ki, ha e 16%-hoz hozzászámítjuk a 10% utadót, a 6 1/2% tüzi és alamizna váltságot és járdaadót, amelyek már régebb idő óta szedetnek a lakosságtól.

Arra az igazán nem ujságba, hanem ponyvávaló megjegyzésre pedig, hogy a főispán azért van a pótdadó mellett, mert mint állami tisztviselő nem fizet pótdadót, egy nagyon drasztikus adomával felelhetnénk. Ezt azonban, tekintettel olvasóközönségünk előttünk mindig becsben tartott józólására — elhallgatjuk s csakis annyit jegyzünk meg, hogy argumentumok tekintetében nagyon meg lehet az szorulva, ki ilyen vádakkal áll elő a lapok hasábjain

Azt mondja a Debreczen cz. ujságlap, hogy a szervezeti szabályzat a főispán zsarnokságának fattyuhajtása s egyben siralmasan jövendőli, hogy ebből nagy csapás fog a városra következni. Sohse féltse a Debreczen a várost és ne prófétáskodjék. A régi próféták kihaltak, az újak pedig már csak azért sem látnak a jövendőbe, mert következtetéseikből hiányzik az igazságosság.

A Debreczen azon megjegyzésére pedig, hogy a tisztviselőnek nem illet a legutóbbi gyűlésen szavazniok, azt feleljük, hogy az illem tekintetében nem szorultunk arra, hogy abból éppen a Debreczen tartson nekünk prelekeziót. Övjon ettől az ég és minden seregi.

Ennyit akartunk a megébredt közszellem-re válaszolni — harag és elfogultság nélkül.

— A pártonkivüliek Szapáry László ellen. Batthyányi Tivadar fiemei képviselő nyilatkozatot tett közzé az ellenzéki lapok által tett megjegyzésekre Szapáry Lászlónak a miniszterelnökhöz intézett levele tárgyában, melyeket politikai repulációja szempontjából szó nélkül nem hagyhat. A választás előtt a szabadelvű párt elnökehez intézett táviratába félreértést magyaráztak. Ő kijelentette, hogy magáévá teszi Bánffy szilágysomlyói programbeszédét, ennél fogva természetesen nem azonosítja magát Szapáry le-
velének tartalmával és az ahoz fűzött

kommentárokkal szolidaritást nem vállal. A pártonkivüli képviselők és a miniszterelnök közti tárgyalások nem voltak, csak egyes képviselők, így Batthyányi is barátságos beszélgetést folytattak a szabadelvű pártba való lépés tárgyában, a miniszterelnök föltételeket nem diktált, tudomása szerint csak Pongrácz Károly bevétele került tárgyalásra. A párt megállapodásának szövege ez: Megmaradnak az egyházpolitikai törvények után pártonkivülieknek; — hogy fuziót eszközölhessenek nem sikerült, a sérelmek nem orvosolhatók pártalakulással, melynek létalapja: a sebek nyitvatartása. A miniszterelnök azon elkövetését, hogy Magyarország történeti jellegét, érdekeit épségben kívánja tartani, mérsékletet, méltányosságot, békülékenységet kíván az aktuális földmívelési, gazdasági kérdésekben: ezekben őt segítjük. Ez nem a miniszterelnöktől, hanem tőle és képviselő társaitól származik s ezt elfogadásra ajánlotta, míg ellenben Szapáry Lászlót több társával azon ajánlatával visszautasította, hogy a szabadelvű pártba belépjenek.

Politikai divatok.

-- Tarlózás; az a varju, melyik kivájja a másik szemét, Gabriel von Ugron művész és író; az új parlament; finis coronat...

Politikai divatok...
E czimen koszos költőnk, a ki Karczagon 1896. okt. hó 28-án bevégezte politikai pályafutását egy gyönyörű regényt írt, melynek szereplői annak a kornak voltak névtelen hősei, melynek minden egyes mozzanata arany betűkkel van a magyar nemzet történetében följegyezve.

A „félistenek“, a mint mi szeretjük őket nevezni, minden pártszenvedély, minden önérdék nélkül, egyedül csak az önzetlen hazaszeretet által vezetettve, karddal kezükben irták a „politikai divatok“ mythoszi történetét, melynek elbukása is oly fenséges volt, hogy a vén Európa kalaplevéve állott meg az előtt.

Az absolutizmus, melynek polyp karja rabigába döntötte a nemzetet, csak az alvó-, de nem a megölt oroszok te-teme felett ült diadalmi tort. Uralma rövid volt, hatalma megtört, mert egy nemzet kért „élet“, egy nemzet, melynek ezer éves multja tett tanubizonyosságot arról, hogy a magyar nemzetre szüksége van a nyugat európai államoknak.

Az eszme, melyért százszázok onták a csatamezőn véréket és százak szenvedtek szögyenletes, de dicsőséges martyr halált, győzött s kibékíté a trónról a nép-
pel és a trón visszaadta évszázados törté-
tlen hűségének jutalmául a nemzetnek ezer éves alkotmányát.

A szabadság, testvériség és egyenlőség zászlója alatt egygő lett a magyar s hozzá fogott az ezredéves mult megün-
neplésének nagy munkájához. Harmincz év alatt háromszázad mulasztását hozta helyre a műveltség, irodalom, tudomány, ipar, kereskedelem és művészet terén.

Az e hó 2-án bezárult kiállítás tündé-
rkertjében halmozta össze mindazt, mely hű képét nyújtotta annak az erőnek mely a béke szárnya alatt megmutatta a külföldnek — nem az egész világnak, hogy mire képes a magyar.

A költő által szépen megírt „politikai divatok“ névtelen hősenek küzdelme diadalra juttatta a nemzetet és a kivírt eszméket szent örökül hagyta az utó-
korra.

Ma is meg vannak az eszmék s talán ma is lelkesítenek, de nem abban az irányban és nem azokkal a nemes eszköz-
zökkel, melyek ezelőtt ötven évvel a nemzetet egygő tették.

Hja, nem úgy van most, mint volt régen!

A sebesen rohanó korról változtak az elvek, a czélok, az emberek s változtak politikai divatok is.

A mandátum hajsza, mely a választások napjainak utolsó perceiben foly, nem illő egy nemzet méltóságához. A vérel szerzett és szentelt elvek köpenye alatt oly galád játékok üznek egyesek, mely neveltségessé teszi a magyart, ki oly büszke fajnak szereti vallani magát.

A párt szenvedély, a mit nem az elvek szentsége, hanem a pénz, hivatali emelkedés, a bor és pálinka tüze hevit, oly politikai divatokat idéz nap-nap után elő, melyektől a nemzet józanabb és szabadelvű fiai undorral fordulnak el.

A kibukott korifeusok a kik most a mandátum tarlózást üzik, napi renden tartják a skandalumokat, melyeket nem szégyenlenek — a haza szent neve érdekében — hangoztatott frázisok kíséretében elidézni.

A példabeszéd azt tartja: „egyik varju nem vájja ki a másik szemét.“ E példabeszéd megvan alaposan hazudtolva. Szentes városa az a hely, a hol a kővezeték felett összeveszttek a varjak és alaposan kivájta egyik a másik szemét.

Sima Ferencz, a ki fenn hangon hirdette, hogy ő a szentesi kerület 20 éves öre, neki ront a Kossuth féle párt árnyaltnak és megfélemlézve mindarról, a mi emberileg szent, oda kiáltja: ha Kossuth Ferencz bemei lenni a lábait az én kerületembe, (75) háveimmel kikorbácsolatom.

Mindketten a függetlenségi alapon állanak, egyik hívos követője évek hosszú során át, a másik mint szent örökséget vette át atyjától s íme még is korbácsot ígérnek neki, mert józanabb alapon, a szabadelvű párt elveinek esekély részben közelítő eszmék megvalósítása által véli megteremtetni Magyarország ön-
állóságát.

Ezt tartják önök, függetlenségi hon-
atya jelöltek, a választási eljárás tisztaságának? Ezt az eljárást, mellyel a fiuban az atyát, azt az atyát, kinek elveit követik, bántják?

Furesz politikai divatok.

Ugron Gábor, a már csak néhai párt vezér is elérkeheteti: „már siess hazatérni vissza vezt seregem.“

Szatmáron alaposan elbukott s most, mint a gulyából kivert bika, a puszták réme lett. Most, midőn már alig van egy-két hely, a hol a mandátum gazdája vár, úgy tesz, mint a róka, mely nem érvén fel a szöllőt azt mondotta: azért nem kell, mert savanyu. Gabriel von Ugron megjelent Szentesen és ki-
menydörögte még egyszer s talán — bár azt ígerte, hogy mandátum nélkül is küzdeni fog — utoljára magát.

A parlament tagjait szölgáknak ne-
vezi, azt az állapotot, melynek békés vezetése alatt a nemzet minden tekintetben bámulatosan haladott és a nemzetnek hatalmas erőtt vívott ki rabszolgaságnak nevezi, melyből szerinte csak a forradalom szabadítja ki. A Kossuth fiát, kinek elvét vallotta, a kihez, mint a törökök Mekkába úgy zarándokolt egykor ő is, orozva maró kutyának nevezi. Bepisz-
koltta azt a szentélyt, melynek egyik építője volt ő is. S miért? Azért mert az is olyan fegyverekkel vette fel a harcztot mint ő, de eleveit nem tagadta meg, mint ő, hanem átértve a nemzet helyzetét si-
mult azokhoz.

S midőn izgató és meggyalázó szavaiért kérdőre vonták, azt sürgönyzi vissza: a hetvenkedőket kidobatom, elégtelt nem adok.

Ily politikai divatokkal akkor Ugron pártot teremteni. Ments meg Uram tőle, hogy valaha e sokat szenvedett magyar nemzet sorsát ilyen kezek intézzék.

Solymosi a népszínház komikusa

Vés híres kuplé énekese szerencsét próbált. Honatya akart lenni és tartott egy olyan programbeszédet, mely annyiban meg-egyezik kupléival, hogy egyikben sincsenmi, mert tetszik tudni igen tisztelt művész ur, a programbeszéd az elvek summája, az ismeretek özöne kell ahhoz, míg a kuple élcs, szikra, a mihez elég olykor egy tűzfa poéta is. A szinpadí siker még nem elég ajánló levél arra, hogy mandátumot nyerhessünk. A szinpad és parlament két különböző játszótér. A szinpadí divatokkal nem lehet politikai divatokat teremteni.

Jól járt, hogy bukott, mert legalább megmaradt a művészetnek, melylyel sokkal többet tehet a magyar kultúráért, mint parlamenti működésével.

Idősebb és ifjabb Kakas Márton is mandátum nélkül maradtak. Az első kijelentette, hogy a karczagi bukásában politikai pályájának végére jutott és a küzdterről nyugalmába vonul. E kijelentésből azt olvassuk ki, hogy a mai viszonyokban, mincsenek olyan alakok, akikkel együtt egy újabb politikai divatokat teremthetne; nem abban a zsánerben dolgoznak, mint ő.

Jó öreg, kinek halántékát egy nemzet babérkoszoruja köríti, teremtsd továbbra is még azokat a politikai divatokat, melyekkel egy nemzet tüneményes zöngésű nyelvét, jeleseit és eseményeit örökítéd meg. Légy továbbra is a magyar írók parlamentjének atyamestere, mert e terén hála, szeretet és tisztelet kíséri lépteid.

Ifjabb Kakas Márton, te az újabb írói gárda gyöngye, bukásod ne keserítsen el. Hja! bukni emberi dolog, de a bukásból nagygyá lenni ez már aztán művészi.

Megmaradtál nekünk, zengeni fogod továbbra is a magyar jókedv kaczagtató, zamatos mondásait. Fogadd el tőlünk a magyar hírlap-íróktól nyújtott mandátumot s légy továbbra is vezetőnk s mi követünk téged mindörökké.

A magyar nemzet élén jogával, új parlamentet alkotott. A szabadelvű párt zászlója fennen lobog s hirdeti, hogy a nemzet zöme kijózanodva az ámitók ígéreteinél ábránd képeiből, sietett azt a kormányt támogatni, mely megtartva a magyar haza önállóságát, tekintélyét növeli, polgárait s ezekkel együtt az egész nemzetet erőssé, hatalmassá teszi.

Az új ezerév hajnalán erős a hitünk, hogy a szabadelvű párt, mely a multban is oly fényes sikereket ért el, meg fogja találni azt az utat, melyen haladva a 2-ik ezeréves magyar ország biztosan nagygyá és hatalmassá leend.

A nemzet többsége nyilatkozott meg a lezajlott választásokban, oda állítva megbizottainak gárdáját arra a polczra, melyen hivatása leend érdekeit megvédeni. Eröss a hitünk és a multból okulva erős a meggyőződésünk arról, hogy a szabadelvű alapon működő kormányunk diadalra vezetí hazánkat és nemzetünket.

Előre az Isten és haza nevében!

Virgula.

A főherczegnő sarkantyui.

E czimmal az Uj-idők legutolsó száma következő kedves apróságot közli *Mária Dorotya* főherczegnőről:

A hetvenes években, mikor iczi-piezi szőkefűrtös, rózsás arcú lánykaszámba ment a főherczegnő, gróf V. huszárezredes volt József királyi herczeg főudvarmestere. A kis Mária Dorotya nagyon szerette a gróft, s valahányszor dadájával, Kubinyi urnővel az aicsuthi parkban sétált és a gróft megpillantotta, mindig megszólította.

Különösen tetszett neki, ha a gróf sarkantyuját összeverte és az ütenszerűen esengett-bongott.

-- Jaj de szép, jaj de szeretnék ilyen! -- tapsolt a királyi herczegnő.

Történt aztán, hogy a kis Mariska édes anyjával, Klotild királyi herczegnővel és dadájával elutazott. Fanzensbadba. Egyszer csak kap Kubinyiné a postán egy csomagot, abban egy pompás kis ezüst sarkantyut, a melyet V. gróf küldött a kis Mariskának. Szörnyen örült a kis lány az ajándéknak és noha akkor még nem igen állt jó lábón a betűkkel, megkérte Kubinyinét, írának levelet a V. bácsinak, a ki olyan nagy örömet szerzett neki.

Ma is megvan ez a levél. Finom, negyedréti papirosra nagy ákom-bákom betűkkel írva. A sorok felülről lefelé futnak, a mint a dada vezette a kis Fenség kezét.

— Kedves V. bácsi!

Igy hangzik a megszólítás és el van mondva a levélben, milyen nagy, nagy örömet okozott a sarkantyú... „bizony — írja Mariska királyi herczegnő — amama nem is akarta előbb megengedni, hogy viseljem, mert azt mondta, nem kis lány-nak való, de aztán addig könyörögtem, míg végre megengedte. Kubinyiné aztán egy selyemzsinór segítségével felkötötte, hogy a szeg meg ne sértse lábamat és most olyan büszkén sétálgatok itt, hogy minden német kis lány figyel, mert a német kis lányoknak nem dukál a sarkantyú... és milyen szépen tudom pengetni, akár a V. bácsi otthon....

A levél végén még esókoltatja a papát — József főherczeg — és üdvözlí a V. bácsi fiait, a kik majd megint csacsikák lesznek, ha otthon leszünk Alcsuthon.

V. gróf két fiát ugyanis a kis főherczegnő gyakran befogta egy kocsikába és úgy hajtotta őket az aicsuthi parkban, míg a hintóban a párisi dáma ült, az óriási hajás baba, a melyet a nagy-mama, Kóburg herczegné küldött.

Egyik kedvenc kiránduló helye volt a kis főherczegnőnek a Máriavölgy, a hol József főherczegnek remek tehenészete van. Rendesen sóskenyérrel traktálta a boczikákat, a melyek mind ösmerték. Ilyenkor zsebeiben bon-bont is vitt néha. Egyszer megkérdezte a főherczeg, minek a boczikáknak a bon-bon.

— Oh! — felelt komolyan a kis főherczegnő. — Ez a gárdistáim lénungja, a kik elkísérnek.

Értette V. gróf fiait, a kik rendesen ponnofogatukon kísérték az udvari hintót, a mely Mariska főherczegnőt vitte.

Egy karácsonyi alkalommal József főherczeg teljes huszáruniformissal lepte meg a V.-fiukat.

Mariska főherczegnő tapsolt örömeben:

— Oh be derék, — kiáltott gyermekes lelkesedéssel — most már igazi gárdisták, kardjuk is van, mintha én királyné lennék.

S z i n h á z.

(P.) Szombaton és vasárnap este újdonság került színre nálunk, Kövesinek „A vigéczek” című fővárosi életképe, mely éppen úgy elmehet bohózat számba mint az Uj honpolgár.

Sokan gáncsolták e darabot mint a melynek ugyszólván meséje sincs, léhaságokkal telt, szellemes és szellemtelen vicczek gyűjteménye. Előre megjövendölték, hogy nem lesz életképes. Pedig hát éppen ez volt a vélemény annak idején az Uj honpolgár cz. darabra is, a melyből aztán minden agyonkritizálás daczára is igen jó kassza darab lett. —

Hát hadd legyen szabad nekünk megjövendölni, hogy a vigéczekből igen jó kassza darab lesz.

A nagy augurok, műitészek, dramaturgok (!) rázzák ugyan erősen oroszán fejüket, kiátkozván az Olympusból a könnyed muzsát, hanem a közönség: kaczag és tapsol. Jupiter Thonans erősen menydörög a léhaság ellen, hanem azért mosolyra derül arca, midőn a komedia muzsája torzonborz bajuszát megcsiklandozza.

Bizonyos, hogy a „Vigéczek” kompozitója gyenge, hanem azért a darab alkalmas arra, hogy ha tartós hatást nem is, de de derült hangulatot keltsen.

Müller Sebestyén nagy kereskedő Miskolczon, kinek nagy vagyonán kívül két szép leánya is van, egyik már eladó sorban, a másik még nevelőbe jár Budapesten.

Az öreg ur szeretné a nagyobbik leányát hozzá fércezeni Csuka Dénes budapesti nagykereskedő Alfréd nevű fiához. A két apa meg is egyezik szépen, bánatpénzül kikötven tizezer forintot.

Igen ám, de a Müller ur Szidije a főkönyvezetőbe, Pásztói Jenőbe szerelmes s hallani sem akar arról, hogy máshoz menjen férjhez. A Csuka ur Alfréd fia pedig megismerkedik az utczán a nevelőbe járó Müller Gizivel s megszeretik egymást.

Az ebből kifejlett bonyodalmat aztán a Pásztói Jenő vigécz barátja, a menyasszonyi kelengyékben utazó Kónyai Manó oldja meg, fáradságáért mind a két apával jól megfizetttvén magát.

A vigécz furfang sok bohókás jelenetet idéz elő, melyeken a közönség mindvégig jól mulat.

Sziklay Miklós (Müller) alakítása igen jó volt, kitünő humorral, mindazonáltal szigorú discretióval játszott.

Molnár Rózsika (Szidi) kedves szerelmes leány volt, jól állott neki az a határozottság, melylyel apjával beszélt szerelme tárgyáról.

Kaposi Józsa (Gizi) a nevelőbeli kurta ruhás leányka szerepében elragadó volt. Hálálatos szerepének minden legkisebb részletét annyi kedvességgel ruházta fel, hogy a közönség alig tudott kitérni a tapsolásból. Énekszámait nem győzte ujrázni. Egy tökéletes bakfist állított elének, annak kedves naivságával is. Csókolni való baba volt s az Alfréd urfi izlését nagyban dicséri, hogy bele-szeretett.

Kis Irén (Melanie) a zsidó menyecske pompás alakítással játszotta. Kaczagtató komikum mindég megtesszi a hatást s az ő művészi kezei között a legkisebb szerep is értékessé válik.

Kállay Lujza (Lengei Fanny) ugyancsak helyre egy trafikos leány volt; igen kedvesen játszott s szépen előadott énekszámait is — melyek egy részét meg is kellett ismételnie — zajosan tapsolták s többszöri kihívásban részesült.

A férfiszereplők is kedvvel, könnyedén játszottak, *Benedek* (Kónyai Manó) az elegáns könnyű vérű, találékony eszű, *Follinus* (Abelesz) a konyakban és Szuici liquórben utazó vigéczet kitünő humorral adták.

Püspöky (Csuka Dénes), Vidor (Pásztói), Komjáthy (Alfréd) s a többi kisebb szereplők is mind kitünő alakítást nyújtottak.

A jammó ének előadására az a megjegyzésünk, hogy az nem elég tömör, s hogy a komikus ugrálás egészen felesleges, mert azok egészen komoly énekesek — egy kivételével a kit itt Makray képvisel.

A főjammó énekes hangja sem felel meg, mert az alsóbb hangjai tompák, nem dörgők. Egy erősebb baritonista nagyobb hatással adná elő. Ezt és a kisértelet is mindenesetre reorganizálni kellene.

Vasárnap délután egy régi jó darab „A vén bakancsos és fia a huszár” került színpadra gyermek és népelőadásul, meglehetősen számú közönség előtt.

Szabó Irma (Ilon) és Szende (Anna) (Lidi) kiváló jó alakítást nyújtottak, amaz a borongó kedélyű szerelmes leányt, emez az életvidám, határozott jellemű barátját kitűnően játszották meg.

Nem helyeseljük, hogy Püspöki Imrétől régi jó szerepét Sugár Mihályt elvették. Nem azért, mert talán Szilágyi Vilmos nem játszotta meg jól, hanem azért mert ez a szerep, melyben helylyel közel meglehetősen humor nyilatkozik meg, nem áll úgy a Szilágyi Vilmos egyéniségéhez, mint a Püspökyéhez.

Békassy (Laczi) kitűnő énekével és játékával egyaránt sok tapsot és kihívást kapott, melyet a nyújtott élvezetért meg is érdemelt.

Általában szólva minden szereplő, komoly igyekezettel játszott s kifogástalan előadást produkáltak.

NAPI HIREK.

— **Földi János emléke.** Hajdu-Hadház lelkes közönsége díszes márványoszlopot emeltet Földi János a múlt század végén működött híres orvos, természettudós és író, Csokonai társa és barátja, a debreczeni kör egyik legkiválóbb tagja sírja fölé s egyúttal emléktáblával jelöli meg azt a házat, a melyben a magyar irodalom emez egyik érdemes uttörője élete utolsó éveit töltötte. A hadháziak e hónapban akarják megtartani a Földi-ünnepélyt, a melynek rendezésére segítségül a debreczeni Csokonai kört kérték fel. A kör választmányára készséggel elvállalta a közreműködést. Szombaton este tartott ülésében elhatározta, hogy megkeresi a magyar tudományos akadémiát, a Kisfaludi társaságot és a m. kir. természettudományi társulatot, tudatva velök, hogy nagyon emelné az ünnepély erkölcsi tartalmát, ha általok megfelelőnek talált módon arról tudomást vennének. Az ország emez első tudományos és irodalmi társulataitól megérdemelt Földi János, hogy emlékének ezuttal is áldozzanak valamely módon. Hiszen 1847-ben, a midőn csak néhány akácfa elültetésével, ily szerény alakban örökítették meg a hadháziak az ő Földijök emlékét roskadozó sírja felett, — a magyar Tudományos Akadémia részéről Schedel (Toldi) Ferencz emlékbeszédét olvasták fel és Garay János ódáját szavalták el. A Csokonai kör választmánya az ünnepély programját és idejét a hadházi helyi bizottsággal egyetértőleg fogja megállapítani. Az ünnepélyen küldöttséggel képviselteti magát s az abban való részvételre felhívja az egész választmányt és a kör érdeklődő tagjait. A kör részéről Géresi Kálmán alelnök, tankerületi főigazgató tart emlékbeszédet, dr. Benedek János titkár pedig alkalmi ódát ír. — A Földi János lakóházára teendő emléktáblán epigramma is lesz, amelyet Könyves Tóth Kálmán ref. lelkész írott. A Csokonai-kör a hadházi helyi bizottsággal való közös intézkedésre küldöttséget alakított, amelynek tagjai a kör elnökei és Eötvös Károly kir. tanfelügyelő. Egyúttal 10 frtot szavazott meg saját pénztárából az emlékoszlop és tábla költségeire s ezen

kívül a választmány tagjai között gyűjtő-ívet köröztet. A sírkövet, amelyet szép kerítéssel is öveznek, évek hosszú során keresztül gyűjtött közadakozásból szereztek be Gerenday Antalnál. A hadháziak egyidejűleg felavatják az idén épült szép nagy központi iskolájukat is, amelynek építésénél felhasználták az iskola felett emelkedő magas hangon állott románkori templom köveit is.

— **A Csokonai körből.** Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a Csokonai-kör elnöke szombaton fontos ügyek elintézésére hívta össze a kör választmányát. Saját hivatali helyiségébe. Legelőször is a hadházi Földi-ünnepély rendezését tárgyalták, a melyről lapunk más helyén írunk. Megvagyunk győződve, hogy a debreczeni művelt közönség olyan meglehetősen érdeklődést fog tanusítani a Földi János emlékeztetőre rendezett ünnepély iránt, a melyet méltán megérdemel a magyar társadalomtól, legfőképpen pedig a debreczeni társadalomtól, a magyar irodalom és tudomány ez érdemes uttörő bajnoka. A Földi-ünnepély elintézése után elnöklő Széll Farkas kegyeletesen emlékezett meg a választmány közelebb elhunyt érdemes tagjáról, Könyves Tóth Antalról, a ki mint az egykor virágzott Emlékkert társulat utolsó tagja és tisztviselője a társulat által gyűjtött és kezelt alapokat a Csokonai kör kezelésé alá boesátotta s más módon is mindig jó akaratu támogatója volt a kör közhasznu törekvéseinek. Emlékét a választmány jegyzőkönyvében örökíti meg s özvegyéhez részvétiratot intéz. A városi tanács azon értesítését, a mely szerint a Telegdi K. László által tett színmű irodalmi pályadíj alapítványt külön kezelés alá helyezte el az alapítványi pénztárban, örvendetes tudomásul vette. Hasonlóképpen örömmel értesült a választmány arról is, hogy valahára sikerült állandó helyiséget szerezni a választmányi ülések és a Csokonai relikviák számára. Zádor Lajos tudatta, hogy a kereskedő társulat szíves készséggel átengedte a kereskedelmi akadémia palotájának egyik tágas szobáját, a díszterem mellett. E helyiség beburkolásával Komlóssy Arthur, Dobiecky Sándort és dr. Benedek János titkárt bízták meg. A felolvasó üléseket is ezután valószínűleg a kereskedelmi akadémia dísztermében fogják megtartani. A felolvasó estélyek sorozatát nov. 17 én — kedden — Csokonai születése napján kezdik meg vacsorával s esetleg tánczszal egybekötött díszüléssel. Komjáthy János szinigazgatót fölkéri, hogy azon a héten a pénteki népelőadást, tekintettel a felolvasó ülések közönségére, amely a rendes színházi közönségből toborozza híveit, kivételesen kedden tartsa meg. Komlóssy Arthur jelentette, hogy néhai Dobos János czeglédi ev. ref. lelkész nem rég el halt özvegye szül. Csokonai Vitéz leány volt. A kör részéről tehát kipuhatólandó volna, hogy mily rokonságban állott az elhalt matróna Csokonaival, a költővel. A választmány Komlóssy Arthur alelnököt kérte fel a nyomozódásra. Végül szó volt az **érszemjéni Kazinczy** emlék restaurálásáról is. Miután időközben egyik érszemjéni nagybirtokostól e tárgyban némileg ellenkező tartalmu levél jelent meg a D. E.-ben azzal, amit az előljáróság írott Komlóssy Arthurhoz, a választmány kérdést intéz Er-Szemjénbe: van-e még szükség a társadalom támogatására. A nyereendő válaszhoz képest teszi meg aztán a kör a további lépéseket.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a megyénél.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg a vármegyeháza nagy tanács termében gr.

Dégenfeld József főispán elnöklete alatt. A múlt hónapra vonatkozó szakjelentésükön kívül a referensek által előterjesztett apróbb folyó ügyeket is intéztek el.

— **Katonai felülvizsgálat.** A helybeli katonai állandó vegyes felülvizsgáló bizottság, holnapután f. hó 11-én tartja a „Pavillon”-laktanyában gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, amelyre számos bejelentés történt.

— **Az alsó nyírvizek lecsapolása** ügyében f. hó 13-án d. u. 3 órakor az alsó nyírvideki vízlecsapoló társulat helyiségében értekezletet tartanak, amelyen a kiépítendő csatornák végleges irányát tűzik ki, illetőleg a munkateret biztosítják.

— **Katonák esküje.** Tegnap volt a helyőrség újjonczainak ünnepélyes eskütételére. Ez alkalomból a róm. kath. templomban jelen volt a helyőrség mindkét fegyvernembeli közös és honvédségi tisztikara is. A templomban Dr. Wolafka Nándor püspök lelkes beszédet intézett az esküttevő újonczokhoz.

— **A kollégiumi pénztár számadásai.** A debreczeni kollégiumi gazdasági tanács fáradhatatlan jegyzője, Elek Lajos főiskolai tanár, az egyházkerülettől nyert megbízatása folytán a kollégiumi pénztár hátralékos számadásait négy óvról elkészítette s megvizsgálás végett benyújtotta a gazdasági tanácshoz, honnan a számvonói hivatalhoz tétetett át további ellátás végett. Ez örvendetes esemény következtében a főiskolai pénztár kezelése immár a rendes nyomokon haladhat. Elek Lajos tanácsjegyző a majdnem másfél évet igénybe vevő munkálatot valóban emberi számítást felülmúló erőfeszítéssel, fáradhatatlan buzgalommal s páratlan kitarással hajtotta végre. A felette bonyodalmas kérdések 4 vaskos kötetbe menő nyilvántartó könyv beállításával és sok egyéb, itt felsorolhatatlan, de szélhez vezető munkálatok készítésével megoldhatókká lettek. A vizsgálat a számvonói, a gazdasági tanács intézkedése folytán Balogh Ferencz theol. akadémiai és Karai Sándor gymn. tanárok közreműködésével vette munkálatba, kik nagy buzgalommal kezdték a feladat megoldásához.

— **Kaszinó Hosszupályiban.** Hosszas vajadás után beteljesedett végre a hosszupályii értelmiségnek leghőbb kívánsága, — mint lapunknak írják — megalakult a már rég óhajtott kaszinó. Az alakuló gyűlésen az elnöki tisztre Gruner Lipót uradalmi tisztartót kérték fel, a jegyzői és könyvtárosi teendőket Kiss Lajos, közs. segédjegyző és a pénztár ügyeit Fon Jenő látja el, Juhász József, Imrik Zoltán, Fleischer Gyula és Fleischer Jakab hozzászólása után felkérték a megválasztott kaszinói tisztviselői kart, miszerint az alapszabályokat készítse el, a helyiség és ennek berendezése iránt Grossman Mórral érintkezésbe lépjenek és erről a legközelebb összehívandó gyűlésen körülményes jelentést tessenek.

— **Néhai Révész Bálint püspök síremléke** ügyében egy egyházkerületi küldöttség, mely főtisztelétü Kiss Áron püspök ur elnöklete alatt gróf Dégenfeld József főispánokból, Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyzőből, Némethi Lajos, Könyves Tóth Kálmán, Kiss Albert, Dicsőfi József debreczeni lelkészekből és Armós Bálint egyházkerületi világi tanácsbíróból állott, pár nappal ezelőtt fölkereste műtermében Tóth András debreczeni szobrászt, ki már korábban megbízott a néhai sírkő-szobrának mintázásával s megtekintette a már elkészített mintát. A bizottság tagjai több oldalról kifogásolván a tervezetet, azzal bízták meg a szobrászt, hogy két hét alatt csináljon új tervezetet, melyet a bizottság ismét meg fog tekinteni

s esetleges elkészítése tárgyában rendelkezni is fog. Az új minta kidolgozását azon körülmény tette szükségessé mert a bizottság elállott azon első tervtől, hogy az emlékoszlop kerítéssel látassék el. Tóth András két új szobor mintát készít s mutat be a szoborbizottságnak. Az egyik három méter magas piramis alakú oszlop, a melyen Révész Bálint mellképe érez dombor művel van ábrázolva; a másik emlékoszlop obeliszk, szintén három méter magas s ezen a mellkép nem relif alakú, hanem a szobor fölött nyer elhelyezést. A két új terv pár hét múlva elkészül s ekkor a szobrász ezeket is bemutatja a bizottságnak. Az új emlékoszlopot a család kegyelete által felállított sírkerítésen kívül fogják elhelyezni.

— **Új törzsorvos Debreczenben.** A honvédelmi miniszter Dr. Helmbacher Mihály honvéd törzsorvost Debreczenből Kassára helyezte át, a hol a 3-ik honkerületi parancsnokság orvosfőnöke lesz. Helyébe Debreczenbe Dr. Lemberger Rezső törzsorvos jön Szabadkáról.

— **Tivadar napja** alkalmából *Szentkirályi* Tivadar tekintélyes kereskedőket, társadalmunk e köztisztelőben álló tagját nagy számmal keresték fel ösméresei, jóbarátai, hogy nevenapján üdvözöljék. Fogadják a mi jókívánatainkat is.

— **A nyomdász-dalegylet tagjainak figyelmébe.** A debreczeni könyvnyomdászok önképző együletének Dal és Zene köre figyelmezteti a t. működő tagokat, hogy a vasárnap f. hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlés a tagok óhajára a dalórákat megváltoztatta. E héttől kezdve Szerdán este 8-9-ig és vasárnap d. u. 2-től 3-ig lesznek megtartva a rendes dalórák. Ezután is kéretnek a t. működő tagok, hogy a jelzett időben pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— **Zár alá helyezett község.** Rakonca község előljárósága ma átiratban értesítette Debreczen szabad királyi város hatóságát, hogy ott a ragadós száj és körömfájás a sertések között járványszerűleg fellépett s e miatt a községet és határát zár alá helyezték.

— **Vasutlak mulatsága.** Családiás jellegű, pompás mulatságot rendeztek tegnap délután, illetve este a helybeli üzletvezetési és vasuti tisztviselők, élükön *Kugler* Mihály felügyelővel, kinek nevéhez már annyi remek multság sikere fűződik. Tegnap délután 5 órakor külön vonat indult az új vasutigépjavitó műhely telep felé, vivén 200 tagu, vegyesen férfiakból, hölgyekből álló elegáns, vidám társaságot. A vasutiakon kívül városunk több előkelő férfiát családjával együtt láttuk ott. A vonat megérkezése után a telep legnagyobb termébszalonna sütés volt. Estig többféle játék és egyéb szórakozás töltötte be az időt. 8 órakor kezdődött a pompás vacsora, mely után éjfélig tartó táncz következett, a Magyar testvérek zenekara mellett. Éjfélkor külön vonat hozta vissza a mulatózókat. Az állomástól ismét a kisvonat 5 kocsija szállította be a jókedvű társaságot a városba.

— **Leütött rendőr.** Szomorú következményekkel járó tréfát engedett meg magának az éjjel egy fiatal ember, aki valószínűleg a szokottnál kedélyesebb hangulatban volt. A főtéren járkáló rendőri őrző egy tagját botjával minden szó nélkül leütötte. A másik rendőr a vakmerő támadót azonnal elfogta s a központra akarta felvezetni, azonban utközből megszökött. A rendőrség most erőlyesen nyomozza az ismeretlen támadót, hogy furesa tréfájáért leszámoljanak vele.

— **Zilahi Sebes György temetése.** A 48-as nagyidők egyik megőszült tanuját Sebes Györgyöt tegnap délután temették el a közönség nagy részvete mellett. Ki-

vonultak egykori bajtársuk végtisztesség tételére az egyenruhás öreg honvédek is, harci és gyász lobogók alatt. A koszorúkkal elborított koporsó felett Könyves Tóth Kálmán mondott szép beszédet. Azután a megboldogult porlandó részzeit kivitték a Kossuth-utcai temetőbe, a hol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

— **A galucsnirol.** Becses engedelmükkel a galucsnit a rosszhiű asszonyhoz hasonlítom. Nemesak azért mert mindkettő sárba süllyed, hanem mindkettőt nagyon gyakran változtatja az ember. A többi becsületes ruhanemű, a télikabátot, a sapkát, az überezhert kegyelettel elteszi almáriumba s a hideg fordultával gyöngéd szeretettel veszi elő, addig a szegény galucsnit, a mikor szükség van rá, a boltból hamarjába veszik, s mikor már fölhagyott a téli lucon pocsok, eldobják. Hja, ez nemesak a kilyukadt galucsniknak és a megunt asszonyoknak a közös sorsa, hanem a kizsákmányolt balekeké és a kifacsart czibromoké is. Mit tegyen tehát a szegény galucsni? a mit a többiek. Élvezi a jelent. Avagy nem vették észre, hogy micsoda büszkeséggel frecesenti szerte a vizet mostanában, mintha csak azt mondaná: „Félre, toprongyos!” És nem is ok nélkül henezeg ezzel. A galucsni oly szerepet visz a cipővel szemben — bocsánat, hogy a galucsnit megint beugratom egy hasonlatba — mint a drámában azok a jellemek, akik magokra veszik a gyalázatot, csak a másoknak tiszta legyen a becsülete. — Csakhogy azért sem a cipő, sem az ember nem hálásak. Az egyedüli, aki talán méltányolni tudja a megvetett és sárba tipott galucsni érdemeit, a cipővíkszoló. Egyebekben pedig a galucsni olyan árva — sajnálom, de itt ismét hasonlatot kell a galucsni nyakára tennem — mint a pártonkivüliek. Azonban a galucsi nyugodtan türi a sorsát: nem nyilatkozik a közönség körében, nem nyögi el sorsát a panaszkönyvben, nem kívánja, hogy az überezherral és télikabáttal egyenjogossá s, sőt még a galucsni-nyugdij és betegségyelőző egyesületének felállításán se fáradozik, mert a galucsni maga a megtestesült rezignáció, amelynek ugyanakkor van a szezonja, mikor neki.

— **Érdekes és tanulságos látóvaló.** *Offenmüller* Antal, helybeli müoptikus már több ízben érdekes és tanulságos, földrajzi és etnografiai ködképeket mutatott be a helybeli iskolákban a növendékeknek. Így gyönyörködtette már a reáliskola és a tanító árva ház ifjúságát, hol a tanárok teljes meglepődéssel nyilatkoztak a szép ismeretnővelő mutatványról. Tegnapelőtt este pedig a Bika vendéglő nagy termében nagyszámú közönség előtt általános tetszés között mutatta be ködfátyolképeit. Körülbelül 200 képet vezet elő a 4½ méter széles és magas fehérvaszonon, melyek között kiváló érdekességük a Nansen híres expedíciójára vonatkozik. Legközelebb a cser-utcai fiu- és leányiskolában lesz bemutatója. *Offenmüller* még többször fog alkalmat adni a közönségnek e hasznos, érdekes látóvaló megtekintésére, a mit mi is ajánlunk olvasóinknak.

— **Álarozos rablók.** A millennium évében úgy látszik a régi rablóvilágból is be akartak mutatni egy csinos képet azok a rablók, akik Vaján négyen az éjjel álarozosan betörték Fischer Hermann földbirtokoshoz. A rablók Fischer családjának minden tagját megkötözték s a mit csak lehetett, elraboltak. Készpénzt 450 frtot találtak. A csendőrségnek sikerült a banda egyik tagját, Varó Józsefet elfogni, akiről aztán kiderült, hogy több évet töltött Illván.

— **Felhívás hivatalokhoz, egyesületekhez és társulatokhoz.** A Csokonai nyomda és kiadó r. társaság ügyvezetősége fölkéri a városunkban lévő összes városi, vármegyei, állami hivatalokat, egyesületeket, társulatokat, köröket köz, és magán intézeteket, hogy tisztviselők, előljáróságok, választmányok, vezetőségeik névsorát hozzá minél előbb beküldeni sziveskedjenek egy közelebb kiadandó helyi kalauzban való közlés végett.

— **A női ruha reformja.** Berlinben egylet alakult a női ruha reformálására. Az egylet élén Proells törzsorvos áll, ki azt ajánlja, hogy a nők alszoknya helyett nadrágot hordjanak. E nadrágok melegebb belső részből készítették, de a felső szoknya megmarad fölöttük. Sok nő már így öltözködik. E felső szoknya rövidebb, mint az eddigi szoknya, a járást tehát sokkal könnyebbé teszi és nem kavarja föl a port. Ez a női ruha-reform tehát, ha általánossá lesz, egészségi szempontokból is hasznára fog válni az emberiségnek.

— **Köszönetnyilvánítás.** Debreczen város t. közönsége, testületek és egyesek megboldogult férjem és atyánk néhai Orbán József végtisztességététele alkalmával — oly rendkívül megtisztelő módon fejezték ki az elhunyt iránti jó indulatukat megjelenésük és közreműködésükkel, hogy addig is, míg köszönetünket közvetlenebb módon az illető résztvevőkhöz sgyenként eljuttatnók, már most legmélyebb hálánkat és köszönetünket nyilvánítjuk ki. Debreczen, 1896. nov. 7-én. Özv. Orbán Józsefné és családja.

— **Uri családok figyelmébe.** Egy jó családból való művelt fiatal leány, a ki tanítónői oklevéllel bir, uri családhoz ajánlkozik nevelőnőnek gyermekek mellé. Mindenféle női munkához, szabáshoz is ért. Bővebbet a szerkesztőségben.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. — **Kirabolt zárda.**

Budapest, november 9. Belgrádból távirják, hogy a sveti-petkai zárdat egy hattagu rablóbanda kirabolta. Az apátnak a rablóvezér megkegyelmezett.

Ujabb örménymozgalom Konstantinápolyban.

Budapest, november 8. A törökfővárosból írják, hogy tegnapelőtt egy 800 tagu örmény forradalmi bizottságot fedeztek fel. Ezek között számos olasz van. Egyelőre tömérdek bombát készítettek.

Irodalom — Művészet.

* **A 200-adik.** Ebben a millennárius esztendőben, a mikor szemünk úgy megszokta már a négyjegyű számot és büszkén hirdeti a királyi szó is a második ezredév kezdetét, a 200-as szám meglehetősen csekélységnek tűnik föl. Pedig a magyar irodalomban ugyancsak számot tesz ez a szám. Ebben az 1000 esztendőben nem volt még magyar irodalmi vállalat, a mely a kötetét erre a szédítően magas 200-asra fel tudta volna vinni. Az Egyetemes Regénytár, a hazai és külföldi prózairodalom legkiválóbb termékeinek ez a kitünő gyűjteménye az, a mely most, tizenkettedik évfolyamának kezdetén a 199. és 200-ik kötettel lép az olvasóközönség elé. Az Egyetemes Regénytár pedig teljesítette az ő hivatását, melyet buzgó kiadói elébe szabtak. A külföldi regényirodalom legkiválóbbjai, gondos fordításban, a magyar irodalom kitünőségei sorakoztak a vállalat köré, amely ma már örök időkre alapítottnak tetszik. Most indult meg XII-ik évfolyama a

199-ik és 200-ik kötettel, melyek Ohnet György legújabb regényét, a Hiábavaló Gazdagság-ot hozzák. A vállalat első kötete is Ohnet-regényével indult meg, a Bánya cíművel, s ez a hírneves és legolvasottabb francia írónak tizennegyedik regénye az Egyetememes Regénytárban. A Hiábavaló Gazdagság méltóan sorakozik eddigi társaihoz. Ohnet mindig rendkívül érdekes és sokszor a jellemfestésnek igazi magaslatára emelkedik, mint ebben a regényében is, melyben a gazdagságnak erkölcsi tartalom nélkül való hiábavalóságát bizonyítja. Az Egyetememes Regénytár-t a Singer és Wolfner könyvkereskedése Budapesten, Andrassy-ut 10. adja ki. — Minden kötet ára, csinos piros egész vászonkötésben 50 kr.

* **Costanza** a szíme annak a jeles olasz regénynek, mely a Könyves Kálmán irod. könyvkeres. részvénytársaság legújabb vállalatában, a Magyar Regénytárban megjelent. A diszes kiállítás első füzet elejéhez a kiadó programot is csatolt, melyben ismereti a vállalat célját és irányát, közölvén egyúttal azoknak a köteteknek a címeit is, melyeket eddig a megindított regénysorozat körébe fölvetett. Maga ez a névsor, a melyben helyet foglalnak hazai (Jókai Mór, Tolnai Lajos, Váradi Antal, stb.) kiváló íróink és a külföld (Tolsztoj Leó gróf, Carmen Sylva, Gabriele d'Annunzio stb.) jelesei, elég biztosíték arra, hogy a vállalat sikerülni fog; a renek kiállítás, diszes nyomás, a szép kivitelű autotípus útján reprodukált eredeti szövegrajzok pedig bizonyára hozzájárulnak ezeknek a csinos és szemre is kedves füzeteknek az elterjedéséhez, a melyek már azért is megérdemlik, hogy a művelt magyar közönség a pártfogásába vegye, mert egy-egy ilyen 3 ives (48 oldalas) füzet ára 15 kr.

Kreutzerl Jakab, mint kérvényező.

Ó-Buda geniális, de — sajnos — csuful megbukott — képviselőjelöltje, Kreutzerl Jakab, a választások előtt bemutatta magát írásban és képben, mint gavallér, mint lövészhadnagy és mint polgár.

Kreutzerl ur a választások után nem írásban ugyan, sem képben, hanem végtelen nagy szomorúságban, mint bukott képviselőjelölt mutatta be magát.

De a nagy filloxéra-ölő még ezzel sem elégedett meg. Modern Proteusként ismét új alakban áll a bámuló világ szeme előtt, még pedig kinosan érdekes alakban, az önmagát kérvényező, nem sikerült honatya alakjában.

A képviselőház elnökségi irodájába szombaton egy feltűnően szomorú ur állított be. — Regele bácsi részvétellel kérdezte meg:

— Kihez legyen szerencsém?

Az ur busan, elhaló hangon válaszolt:

— Egy szerencsétlenhez!

Regele bácsi roppant udvarias ember. Ő még ennek a szerencsétlen szerencsének is örült.

— S szabad tudnom a nevét?

— A szerencsétlen ur keserű szemrehányással nézett Regele bácsira.

— Hát nem ismer?

— Bocsánat . . . de . . .

— Kreutzerl Jakab vagyok. A nevemet ugyan nem rabolhatták el, de a mandátumomat igen. Ó-Buda volt a kerületem és a megválasztásom bizonyos . . .

— Bocsánat! — Honnan méltóztatik ezt gyanítani.

Kreutzerl villámló szemekkel tekintett félbeszakítottjára.

— Honnan gyanitom? Ismeri ön e

hont, a kékfestők honát, a filloxéra pirul a szőlőlombon át, ismeri ön, oh uram Ó Budát? És ismeri ott a Kreutzerl név varázsát? Nem, ön nem ismeri, mert különben nem kérdezhetne ilyeneket.

Regele bácsi sápadtan, összetörtén hallgatta a lesújtó kritikát. Alig merte megkérdezni:

— Mivel szolgálhatok mégis?

Kreutzerl Jakab egy iv papirost vett ki a zsebéből.

— Ime! itt van a kérvényem! A kormány hallatlan erőszakoskodással, vesztegetéssel megbuktatott s diadalra juttatta ellenfeleimet. Vörös Lászlót. Elrabolták, uram, elrabolták tőlem a kerületet! De én ezt nem hagyom annyiban, itt van a kérvényem, én megtámadom ellenfelem megválasztását.

Regele bácsi most már mosolyogni is mert.

— Jaj! csak hogy két baja van a dolognak, Kreutzerl ur! A vizsgálat költségeire ezer forintot kell deponálnia s a kérvényt nem önnek, hanem körülbelül tíz választópolgárnak kell aláírnia.

— Mit? — fakadt ki Kreutzerl Jakab — megint pénz? Egy krajczárt sem adok!

— Akkor sajnálom, nem fogadhatom el a kérvényét. De hát mire is alapítja tulajdonképpen a megtámadást?

— Hahaha! — kacagott föl Kreutzerl keserűen, mint két Hamlet. — Mire alapítom? Nos uram! azt is megmondom. Olvasta ön képes és képtelen programbeszédeimet? Én mindent ígértem a választóknak, a filloxéra pusztítást, adóellenegedést, hidat, körutat, utcát és szobrot, Vörös László pedig semmit. Hát lehet ez tiszta választás? Hát elhiszi ön, hogy Vörös Lászlót semmire megválasztották?

Regele bácsi nem mert kételkedni. Eltette szépen a kérvényt, majd visszaküldi Kreutzerlnek azt a Ház hivatalosan.

Kreutzerl Jakab pedig elbucszott. Kifelé, menetközben azonban odahajolt bizalmasan Regele bácsihoz.

— Magára nagyon hallgat Bánffy Dezső, szóljon egy jó szót az érdekekben, nem sajnállok egy akó jó bort!

Regele bácsi ezt is megígérte.

Don Morgó.

A halottégetésről.

— (Folytatás.) —

Néhány külföldi város halottégető kemenczét állított fel. A kályhák többé kevésbé sikerült szerkezete szerint az égetés 6—8 óra hosszat tart. Hátránya pedig először a tulságos magas díj, másodsorban azon körülmény, hogy a hullaégetés első óráiban az égetőmedence (kád) a hullából kiáramló nedvektől utálatgerjesztő izzadsággal vonódik be.

A szerkezet tökéletesbitésén sokan fáradoznak s ez idő szerint a góthai és milanói kemenczék elég jól működnek is.

Természetes, hogy az illető helyeken a halottégetés nem kötelező s teljesen a család tetszésétől függ, hogy az elhunytat a temetőben, vagy a krematoriumban akarja-e őriztetni.

Most az a kérdés, melyik eljárás felel meg jobban az emberi méltóságnak, az egészségnek, a törvénykezésnek, melyik eljárás elégíti ki tökéletesebben a hozzátartozók ragaszkodását. Ugy vélem, hogy a többség bizonyára a halottégetés mellett szavazna, különösen ha valaha alkalma volt, egy hullát a feloslás 6—8. hónapjában megtekinthetni. A legerősebb idegzetet is megviseli azon borzasztó látvány, mely a koporsóból a néző elé tárul ilyenkor. A felpuffadt, a bot érintésére nedvet fecskendő bőr, a kidülledt szemek, az elviselhetlen bűz megutáltatja velünk,

ha annak hullája előtt is állunk, kit legjobban szeretünk. Képzeljük el most, minő mérvben járul hozzá egy ily rothadó hulla a talaj és légkör fertőzéséhez.

Egy eltemetett hulla teljes elenyésztetere szükséges idő a talaj minősége s az éghajlathoz képest 8—20 év közt változik. A kemencze ezen processus 5—6 óra alatt elvégzi; a visszamaradó esontokat és hamut egy hamvvederbe helyezik s az urna, egy külön e célra szolgáló épületben, a megfelelő polcban nyer elhelyezést.

A törvénykezés képviseltesse magát a halottkémlés alkalmával; a szakértői behatóbb vizsgálat legalább kizárná annak lehetőségét, hogy a tetszhalál bekövetkeztekor az illető élve temetessék el, a mely körülmény nem jelentéktelen mérvben emeli a halottégetés előnyeit.

II.

Ha az ókori műveltebb népek temetkezési szertartásaival foglalkozunk, meglep annak a felfedezése, hogy azok sokkal czélszerűbben, mondhatni óvatosabban bántak el hulláikkal, mint a modern nemzetek. Igaz, hogy eljárásukat nem az egészségtan elvei vezérelték, hanem azon czélzat, hogy halottjaikat minél tartósabban őrizhessék meg az enyészettől, de ez a végeredményben egyre megy s valóban bámulatos az a művészet, melylyel egyes nemzetek a hullákat conserválni tudták.

A történelemelőtti időkben roánk maradt adatokból tudjuk, hogy a perzsák a hullát viaszbevonattal látták el; a babylonbeliek mézzel vonták be (igy az ott meghalt Nagy Sándort is). A viaszbevonat megakadályozza a levegő hozzáférhetését s így az anyag nem oxydálódhatik. Még jobb a mézzel való bevonás, mert ez a mellett, hogy a levegőt elzárja, a test nedvességét is magához vonja s ezáltal a rothadás két főfeltételét, a levegőt és nedvességet vonja el. A szitytyák szinte alkalmazták a viaszszal való bevonást, de csak fejedelmi személyeket részesítettek ezen különös elbánásban. Ugy látszik Azsia értelmesebb népeinél egyáltalán szokásban volt a viasz vagy méz alkalmazása, sőt azon népek, mint a Krétabeliek, melyek az Azsia és Európa közti kereskedelmi utvonalba estek és így mindkét világrész szokásait felvették, bár halottaikat máglyán égették el, a mézet egy külön edényben minden további czélzat nélkül mégis a máglyára helyezték, olyannyira szükséges kelleke gyanánt tekintetted a méz a temetkezésnek.

A forró égőv alatt fekvő Faraó föld kevesebb elővigyázatot igényel, mert a rettenetes hőségben, a többnyire homokos talajban a hulla teljesen kiszárad s ez a kiszáradás oly rohamosan történik, hogy a rothadás az első stadiumban fennakad. Manapság az arabok ugyanezért a homokba temetkeznek, még pedig eléggé különös szertartás közt. A halottasházból egy markos legény hóna alá kapja a lepedőbe takart hullát és gyors léptekkel iramodik a pusztának; utána gyászkozónság. A színhelyhez érve, (rendszerint egy domb oldalába van vájva a sir olyanformán mint a mi sütőkemenczénk) a hulláról a lepel levéttetik s a meztelen hulla lábbal befelé betolatik a sirba, úgy hogy feje kelet felé forduljon. Ekkor a sirnyílás betömetik s a pap a sir elő guggol és beszélni kezd a hallottal, többek közt kitanítván őt arra, hogy ha majd a két angyal, az öt öles, fekete szárnyas alakok a vasdoronggal megjelennek, azoknak szépen feleljen, mert ez esetben azok a sirt kényelmes bőségben terjesztik ki. De ha nem felel, akkor az angyal a vasdoronggal hétszer akkorát üt a mellére, hogy hétszer egymásután a hetedik polcra sülyed.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Hinkó és Maritta.

(Elbeszélés.)

Irtó: **Patetás Fausztin.**

(Folytatás.)

Margit haragja fékevesztett indulattá fokozódott.

— Az a szerelem, mely az Ervinhez írt levelek soraiból tör elő, nem veszhet el az idővel, örökké él a szív mélyén. Te még most is szereted férjemet, a régi hévvel, odaadó rajongással. Hiába tagadod zavarod, magaviseleted, tévedező tekinteted, arczod fellobbanó majd eltűnő pirja mellettem bizonyít. Csakhogy te a tettetés nagy művésze vagy. Óriási akaratod s ennek bámulatos nyugalma köti le titkodat.

— Hazug ráfogás . . .

— Azt gondold: nem figyeltelek meg a bucsuzás perozében mily bánatos lemondó pillantást vetettél Ervinre. És amint a kocsi elindult, úgy néztél rá: mint a hogy az oltárképre szokás. Ezért nem merted hát meglátogatni nővéredet. Volt benned annyi önértzet: nem akartál vele én előttem találkozni.

— Elég e hangból! Szólt Elvira tompán érzéketlenül. Gyűlölet, bosszu hozott haza: eltipornál ha lehetne! Én kegyesebb leszek hozzád!

Büszkén távozott, de a csodálatos önmuralom daczára támolyogva ért a kocsihoz. Ott találta Tarpatakit, a ki a vasutiakat a máházás mesterségére oktatta. (A vándorszínész kész pakkmester is.)

— Evvel a kocsival én rendelkezem! Tartson velem Tarpataki ur. Ön nem szolgálja Paragi Margitnak, holmijával törődjék. Kocsis ne kimélje a lovakat. — Hajtson Báthra.

A szegény exszínész gépiesen engedelmeskedett s a hátulsó ülésben megint csak Elvira balján foglalt helyet. Nem mert szabadkozni, hogy nincs ideje kikocsikázásra, mert az új hivatalal járó kötelesség nem engedi. Boldog ábrándok élénkíték gondolatait. Mikor a kocsi megindult, szentül hitte, hogy az angyalok szekerén ül s nem a föld valamely zugába, de egyenesen az égbe jut.

Elvira komor, szótlan volt sokáig. Látta, hogy tépelődik, gondolatai teljesen elfoglalják. — Egyszer aztán elkapta utitársakarját.

— Megszokta már új helyzetét. Nem sir a lelke az elhagyott színpad, művészet után.

— Tarpataki áradozó szavakkal dicsérte elhatározását. Mennyire meg van elégedve a sorsával. Gombháziék a család tagjául tekintik, mint régi ismerőssel bánnak vele. Tegnap meghívták vacsorára, másfélóráig mesélt, reggelt a kisasszonyoknak. A jegyzőné nagysága megigértte, hogy csak legyen türelmes, ráveszi férjét, hogy mielőbb emeljék föl a fizetésemet.

— Tehát megelégedett. Akkor boldog is.

— Az nem vagyok . . .

A kocsi a báthi határba ért. Megkapó kép, lebilincselő őszi táj. De már szomorú mint a haldokló mosolya.

A hosszú esendet Elvira egy különös kérdéssel tölte meg.

— Mint színész, a saját szerepkörében ugy-e sok gyilkosságot követett el. Biztosan, ügyesen forgatja a tört, a kardot!

— Meghiszem azt, — dicsékedett Tar-

pataki, — A publikum mindig azt hitte, hogy a tör pengéjét döföm a hűtlen, vagy az áruló kebelébe. Pedig a foka sem ért hozzá.

— És el tudna követni egy igazi gyilkosságot? Meg tudna valakit ölni kényszerűségből, vagy anélkül is?

Tarpataki kissé megborzadt, de kitört belőle a színészvér, valamely szerepből hévvel deklamálta:

— Gyönyörrel gyilkolnám le az egész világot, ha az kiváuna: kit szeretek, imádok!

(Vége köv.)

Közgazdaság.

A keresk.- és iparkamara közlése.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1897, esetleg 1898 és 1899 évekre szükségelt pályafentartási fák szállításának biztosítására f. November 18-iki lejáratral nyilvános pályázatot hirdet.

A feltételek és méretjegyzetek az 1897 évre a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége különféle magfajok, robantó anyagok, vaskályhák, s annak részei faanyagok, tisztogató rongyok, olajok, faggyuk, tűzálló téglák, anyagok, kavicsok stb. beszerzésére nyit pályázatot hirdet. Határidő November 14-ike.

A feltételek a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthetők.

A magyar kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége az 1897. év folyamán szükségelendő pályafentartási fák beszerzése czéljából f. é. November 16-iki lejáratral nyilvános pályázatot hirdet.

A feltételek a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége az 1897. évre szükségelt faanyagok szállítására nyilvános pályázatot hirdet f. é. November 14-iki lejáratral.

A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége a vonalain 1897. esetleg 1898 és 1899 években szükséges pályafentartási fák beszerzésére illetőleg biztosítására f. é. November 16-iki lejáratral nyilvános pályázatot nyit.

A feltételek, valamint az 1897-ben szállítandó fák méret jegyzéke a kereskedelmi- és iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas és aczélgyárának igazgatósága az 1897 évi mintegy 100,000 klgmnyi festék és máz szükségletük biztosítására f. é. november 17-iki lejáratral nyilvános pályázatot hirdet.

A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak igazgatóságának 1897—1899 év végéig 40,200 tekeres 9^m/_m széles és 150 mtr. hosszú, továbbá 462,500 tekeres 11^m/_m széles és 150 mtr. hosszú távirdai papirszalagra lévén szüksége, ennek biztosítása czéljából f. é. November 16-iki lejáratral nyilvános pályázatot hirdet.

A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

Debreczen 1896 november 5.

Kereskedelmi és iparkamara.

— **Gazdasági főiskola Budapest.** Dr. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter egy gazdasági főiskola létesítését a gazda-

sági szakoktatási intézmények fejlesztése és betetőzése szempontjából elkerülhetlenül szükségesnek tartja. A főiskola létesítése iránt folyamatba tett tanulmányok és tárgyalások arról győzték meg, hogy az leg-helyesebben s a legmérsékeltőbb anyagi áldozatok mellett a székesfővárosban létesíthető, hol a gazdasági szaktudományokkal rokon ismeretágakat szolgáló intézmények stb. már fennállanak, a melyek mellett, esetleg azok keretében a főiskola létesíthető lenne. Miután ezen intézmény felállítása iránt a tárgyalások még nem fejeztettek be s alig van kilátás arra, hogy a főiskola 1897. évben megnyitható lenne, egyelőre, nehogy a miniszter költségvetési fedezet hiányában ezen fontos intézménynek megvalósításában gátolva legyen, az előmunkálatokkal kapcsolatos költségekre 20,000 frtnak engedélyezését fogja kérni a képviselőháztól és a főiskolának, tetemesen nagyobb évi fenntartási, valamint első berendezési költségeiről az 1898. évben kíván gondoskodni.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Férfi ruhákra

Peruvien, Tricot, Doccin, brassói és gácsi

divatposztók

olcsó szabott drakon kaphatók

Szabó Lajos Fiai

üzégnél, 549 0-65

Debreczen, Rózsater.

8661. tkv.

1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreczeni ref. Collegium végrehajtónak Kovács István debr. lakos végrehajtást szenvedő elleni 180 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő, Debreczen sz. kir. város határában fekvő, a debreczeni 2012.sz. tjkbe A I. 2. r. 6936. hrsz. a. foglalt ondódi szántóföldre az árverést 859 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1896. évi december hó 14-ik napjának délutáni 3 órákor** a debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság árverési termében, Igazságügyi palota. földszint, megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 85 forint 90 krt, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1896. évi szept. hó 15. napján. A debreczeni kir. tvszék, mint tkvi. hatóság.

Rottler

kir. tvszék elnöke.

1011-1-1

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp köhögés ellen

mell- és tüdőbetegnek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számkökögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti melitea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitűnő sikerrel használatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben Tóth Béla gyógyszerésztárában (Tisza-palota).

980-20-10

15998. P.

1896.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék által közhírré tétetik, hogy Harcsarik Géza s több társai v.-m.-pécsi birtokosok a H.-V.-Pécs község határára nézve a tagosításnak elrendelése iránt a kir. törvényszékhez 15998/96. sz. a. kérvényt adtak be, minek folytán a hason sz. végzése a tagosítás megengedhetőségének kérdésében a helyszíni tárgyalásra határidőül 1896. évi december hó 9 ik napjának d. e. 8 órája H.-V.-Pécs község házához kitűzetett, a mely határnapon az érdekelt birtokosok ezen hirdetmény által azzal a figyelmeztetéssel idéztettek meg, hogy a kitűzött tárgyaláson érdekeikre való felügyelet végett személyesen, vagy igazolt meghatalmazottaik által annál inkább jelenjenek meg, mert a meg nem jelenők a tagosítás elrendelésébe beleegyezéskül fognak tekintetni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék polgári osztályának 1896. évi október 21-én tartott üléséből.

Igyártó Sándor,

elnök.

10 15-3-3

Bay Ádám,

jegyző.

Ujdonságok

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben,

Legujabb diszekben, 972 0-96

mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsátér.

7993. á. ü.
1896.

Árverési hirdetmény.

A néhai Nagy Péter hagyatékához tartozó, 1. a debreczeni 1686. sz. tjkvben 1786., 5970. hrsz. a. irt 1103. sorszámú házastelek, 5 hold 1000 □ öl ondódi földjével: és 2. a debreczeni 2115. sz. tjkvben 2231., 6837. hrsz. a. irt 1388. sorszámú házastelek, 5 hold 400 □ öl ondódi földjével Debreczen sz. kir. város árvaszékeinek hivatalos helyiségében Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnök közbejöttével a f. 1896. december hó 3-án nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek megtekinthetők Bészler Károly h. elnök, mint végrendeleti végrehajtónál a hivatalos órák alatt a városháznál levő árvaszéki elnöki helyiségében.

Kelt Debreczen sz. kir. város árvaszékeinek 1896. évi október 31 én tartott nyilvános üléséből.

Bészler Károly,

h. elnök.

Illéssy Gyula,

999-3-3

h. jegyző.

Nincs többé szükség vegyi festészetre.

Mindenki otthon festhet minden színben és árnyalatban ruhát és fehérenmüt

TIZ PERCZ ALATT.

Korszakalkotó találmány 500%, megtakarítással.

MAYPOLE SOAP

angol festő szappan.

Legujabb találmány házi festésre. Fest minden színben és árnyalatban.

Tizenöt perc alatt mindenki egy kevés forró vízzel és ezzel az angol festő szappannal ruhát, blúz, függönyt, szembkendőt, selyem és csérna kesztyűt, inget, harisnyát, gallért, selyem szöveteket, szalagot, csipkét, atlasz, bársonyt, strucc-tollat, hancskalapot stb. megfesthet. A festés színtartó és el nem fakul! Minden ruhát újja és moderné varással. Méregmentes és a szövetet nem rontja. Egy darab 40 kr. (Fekete 50 kr.) s ezzel egy női blouze megfesthető. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazott az egész világon!

Vezérképv. Ausztria-Magyarország, Balkán államok, Görög- és Törökországban.

BÉCSBEN Mariabílferstrasse 105.

DEBRECZENBEN kapható: Szentkirály Tivadarnál. 1004 5-2

Szeplő, májfoltok és az arc minden tisztátalansága ellen legjobb szer a

Dr. Sichulsky arczenőse.

Egy tégely ára 50 kr.

Kitűnő hatású bedörz-ölő szer csusz, köszvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hülés okozta ideg- és izom-fájdalmakat biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek ösvendő

PARADICSOM SZESZ

nagy üveg 1 forint, fél üveg 50 krajczár.

Köhögés, rekedtség, nátház ellen biztosan hat a

Dr. Balassa melitea,

egy doboz 20 kr.

Felsorolt szerek kaphatók

FÜLEKY PÁL gyógyszerésztárában

DEBRECZEN, Péterfia.

982-25-2

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tiszteletteljesen értesíteni, hogy a színházzal szemben, Batthyány-utca sarkán

Várray József

törvényszékileg bejegyzett cégem alatt

fűszer- és csemege-kereskedést

nyitottam.

Üzletem berendezésénél, illetve bevásárlásajmnál fogva a legjobb minőségű árukat kiváló gondnal tisztán kezelve a legolcsóbb árakon igyekszem elárusítani.

Minden szakmamba vágó árut, de különösen a csemege-féléket mindenkor kifogásolhatlan nagy választékban készletben tartok, esetleg kívánatra megrendelek.

Megbízásokat vidéki megrendelésekhez is a legpontosabban eszközölök. Buzgó törekvésemhez lekötölező pártolásukat kérve, vagyok szolgálatra készen

kiváló tisztelettel

Várray József.

997-3-3